

Ferda BESLİ
CEO
Besfin Finansal Hizmetler Danışmanlık A.Ş.
www.besfn.com

KREDİ FAİZLERİ RİSK TAŞIYOR FİRMALAR SERMAYELERİNİ GÜÇLENDİRMELİ

Bursa şehri tarihsel olarak Türk ekonomisinde son derece önemli bir yer tutmaktadır. 2017 yılında şehir ekonomisi içindeki ağırlığını devam ettirmiştir. Türk ekonomisinde GSYH'nin % 4'ü Bursa şehriden gelmektedir. Yine Bursa %6,7 pay ile Türkiye'nin en yüksek ihracat hacmine sahip ikinci ilidir.

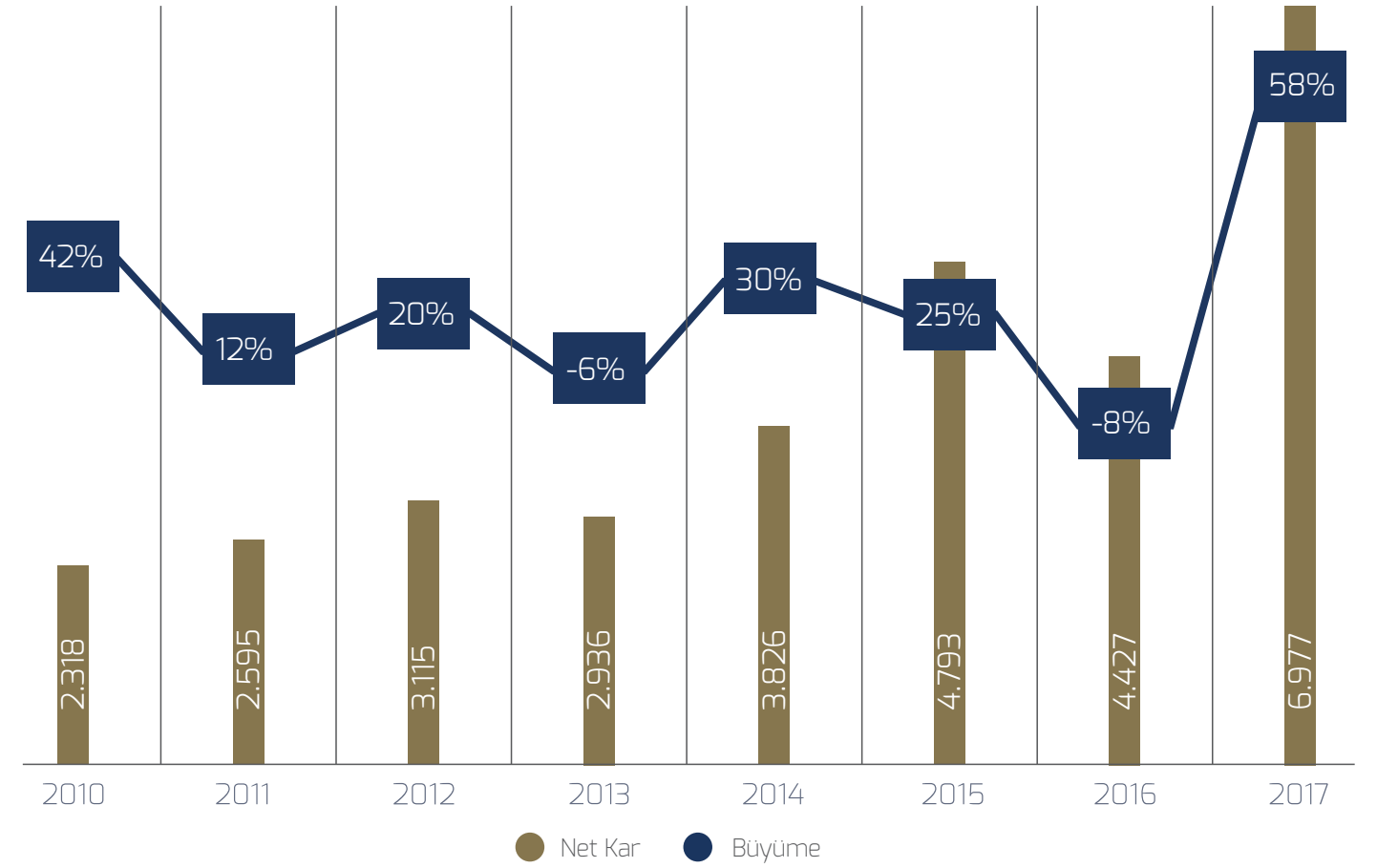
Bursa Sanayisinde öne çıkan sektörler Otomotiv Sanayi, Makine ve Teçhizat, Tekstil, Enerji, Perakende Ticaret ve Tarım, Gıda ve Hayvancılık'tır.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın yayınlamış olduğu listede 250 Bursa firmasının (BT50 250) 2017 yılı performanslarını incelediğimizde bu firmaların satışları % 34 artarak 116.7 milyar TL'na ulaşmıştır.

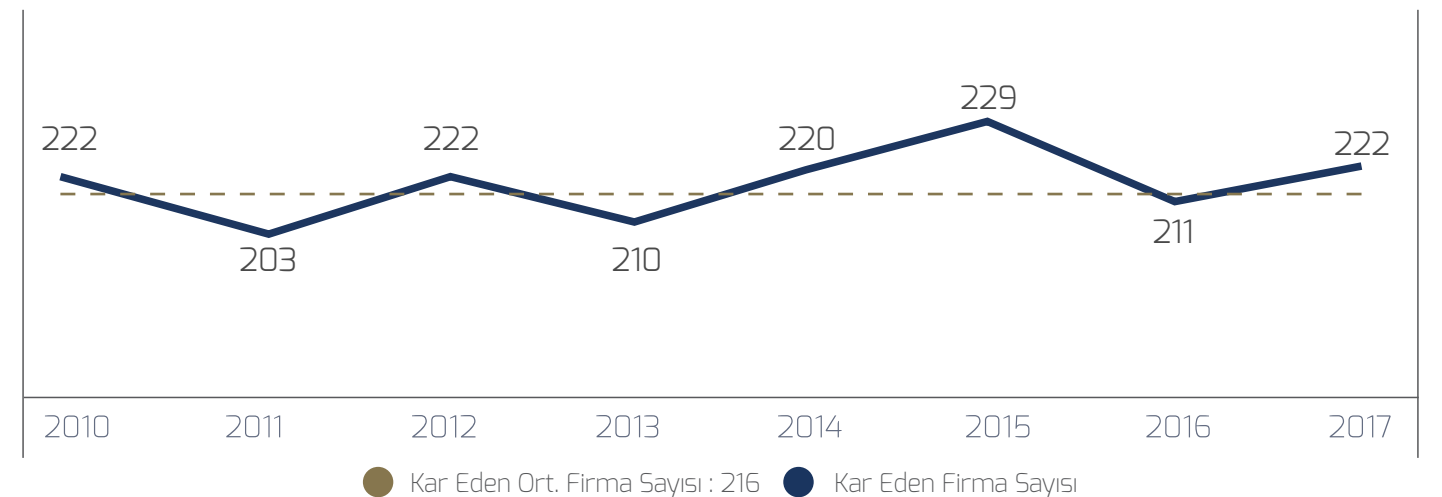
Bu firmaların 6,98 milyar TL vergi öncesi kümülatif kar elde ettiğini görmekteyiz. 2016 yılı performansı ile karşılaştığımızda firmaların vergi öncesi net karı 57,6% artmıştır. Firmaların faaliyetlerinden elde ettiği net kar miktarı her yıl yaklaşık 21% (bileşik) büyüme oranı ile artmıştır.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nın yayınlamış olduğu listede 250 Bursa firmasının 222 tanesi kar elde etmiştir. Karlı firma sayısı yıllar içerisinde değişken bir trend izlemiştir ve ortalama 216 civarında gerçekleşmiştir. Bu sebeple 2017 yılı karlı firma sayısı artmış ve toplam kar miktarı bakımından geçmiş yıllara göre daha pozitif olmuştur.

BT50 250 FİRMALARININ KÜMÜLATİF NET KARI (Milyar TL)

BT50 250 KAR EDEN FİRMA SAYISI

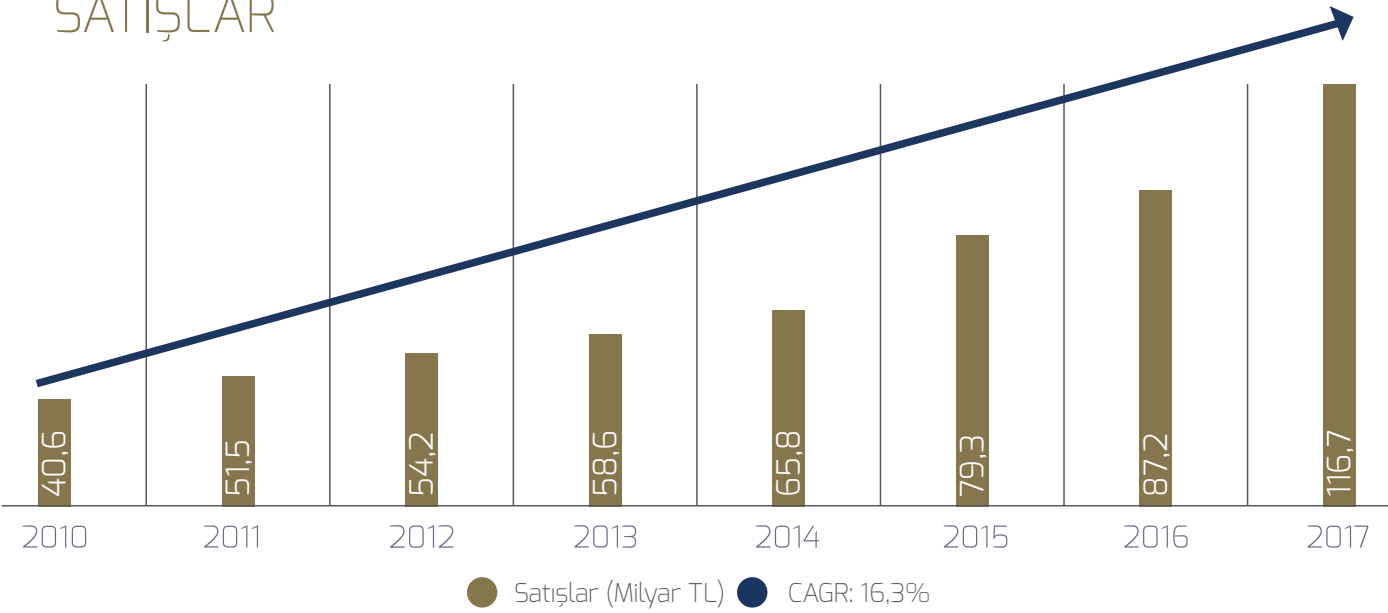
BTSO 250 firmaları faaliyetlerinden toplam 116,7 milyar TL ciro yaratmıştır. Firmalar 16,3% kümülatif ciro büyümesi ile Türkiye ekonomisinin (2010-2017: ort. büyüme oranı: 6,6%) üzerinde performans sergilemiştir.

Firmaların yurtiçi satışları 70,8 milyar TL ve yurtdışı satışları 45,8 milyar TL olup toplam satışlarda (61%) ve (39%) paylara sahiptir. İhracat satışları (17,8%) TL cinsinde ve (3,8%)

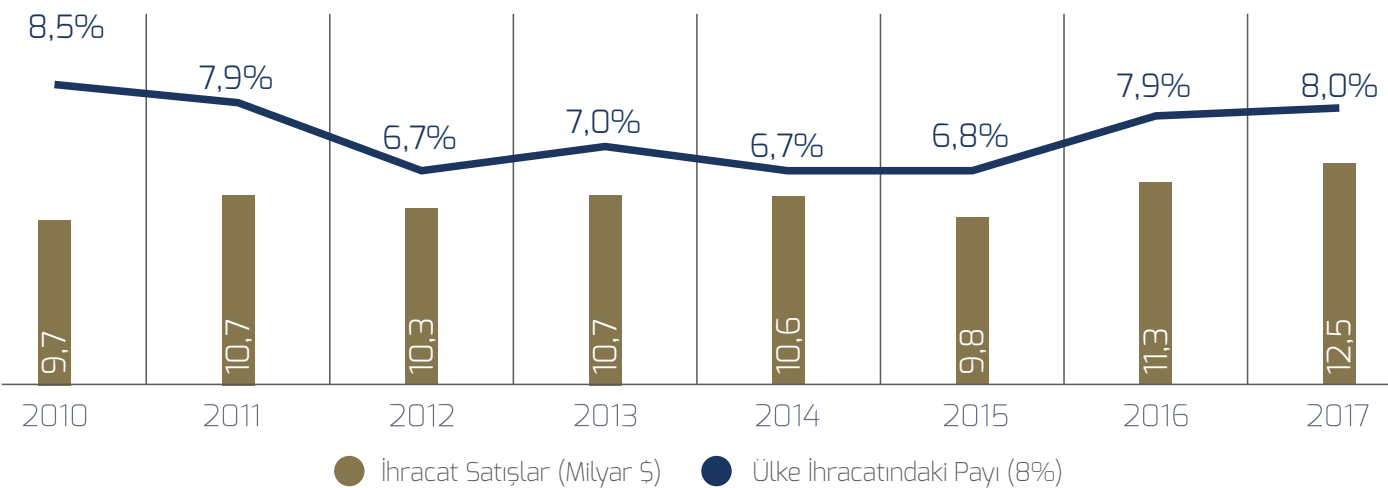
USD cinsinde büyüme oranları ile BTSO 250 firmalarının satış büyümesine öncülük etmiştir.

BTSO 250 firmalarının 2017 yılı ihracat satışları 12,5 milyar USD'dir. Firmaların ihracat satışları 2016 yılına göre 34,4% artmıştır. Firmaların cirosu (72,4%) üretimden satışlar ve (27,6%) ticari satışlardan oluşmaktadır.

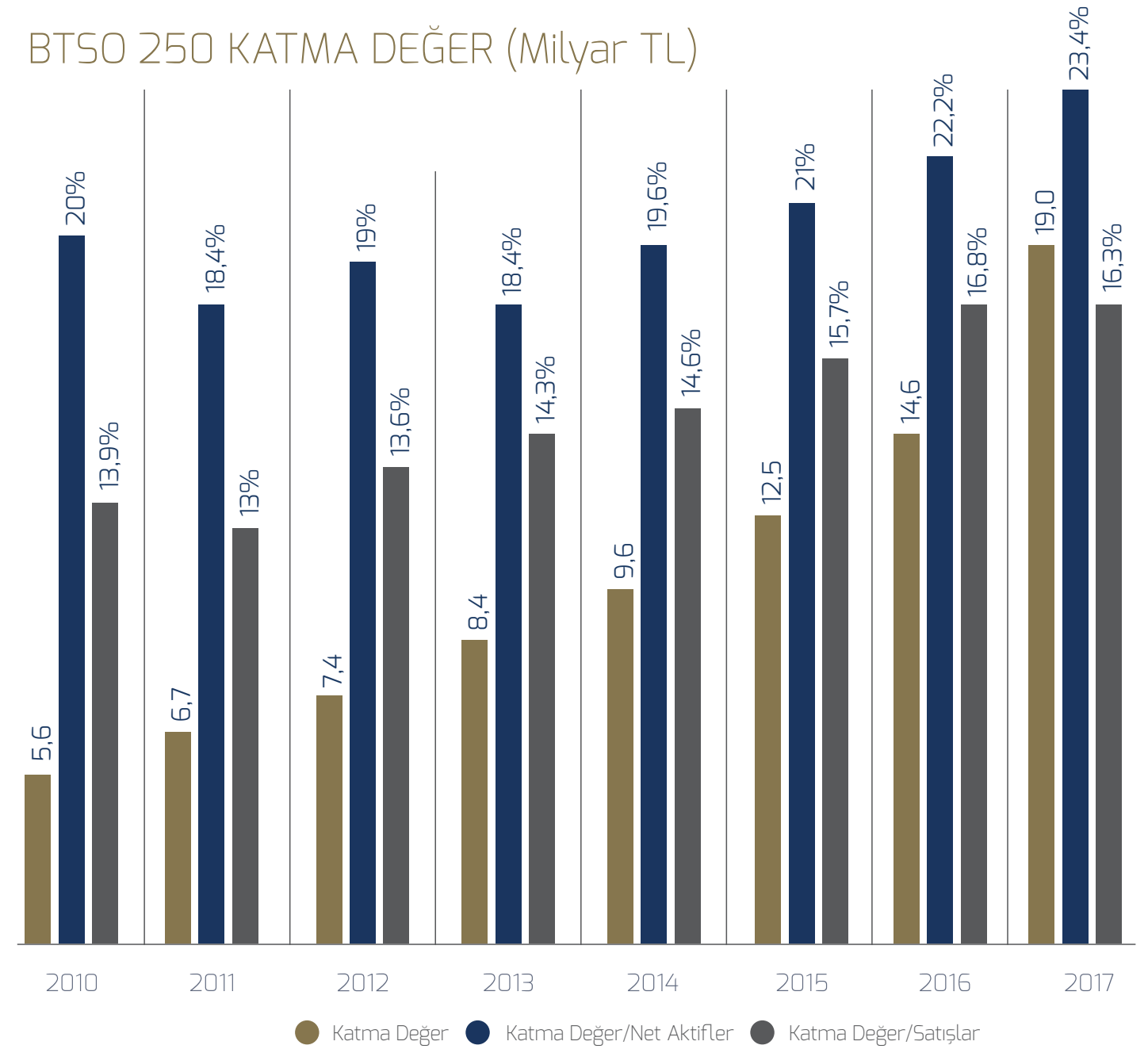
SATIŞLAR

BTSO 250 İHRACAT SATIŞLARI

BTSO 250 KATMA DEĞER (Milyar TL)

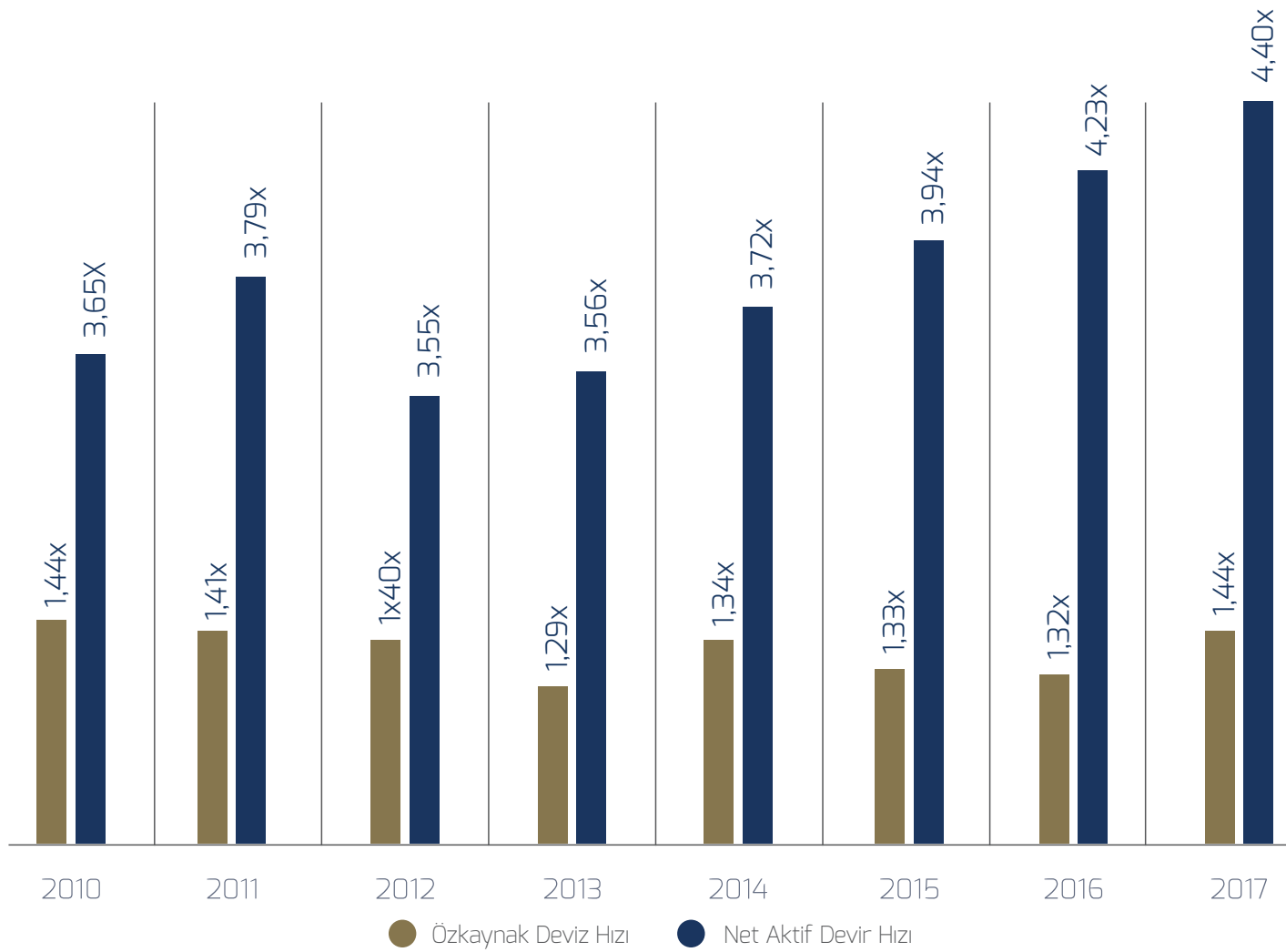

BTSO 250 firmaları üretim ve hizmet faaliyetlerinden 19 milyar TL katma değer yaratmıştır. 2016 yılında Türkiye genelinde üretilen brüt katma değer 2.298 milyar TL olup BTSO 250 firmaları 6,37% paya sahiptir. Diğer yandan katma değerlerin firmaların satışlarına ve aktiflerine oranı yükselen bir grafiğe sahiptir. 2017 yılı itibarıyla BTSO 250 firmaları satışlarının 16,3%'ü ve aktiflerinin 23,4%'ü kadar katma değer yaratmışlardır.

Katma Değer artışının yanısıra firmaların faaliyet verimliliği de yükselen bir grafik seyretmektedir. BTSO 250 firmaları 1,44x net aktif devir hızına ve 4,40x öz kaynak devir hızına sahiptir.

Sektörlerin katma değer oluşumundaki payları; Otomotiv Anasanağı (10,7%), Otomotiv Yan Sanayi (22,0%), Makine ve Teçhizat (14,2%), Tekstil (13,1%), Gıda, Tarım ve Hayvancılık (10,9%), ve Metal Sanayi (8,7%)'dir.

BTSO 250 FAALİYET VERİMLİLİĞİ

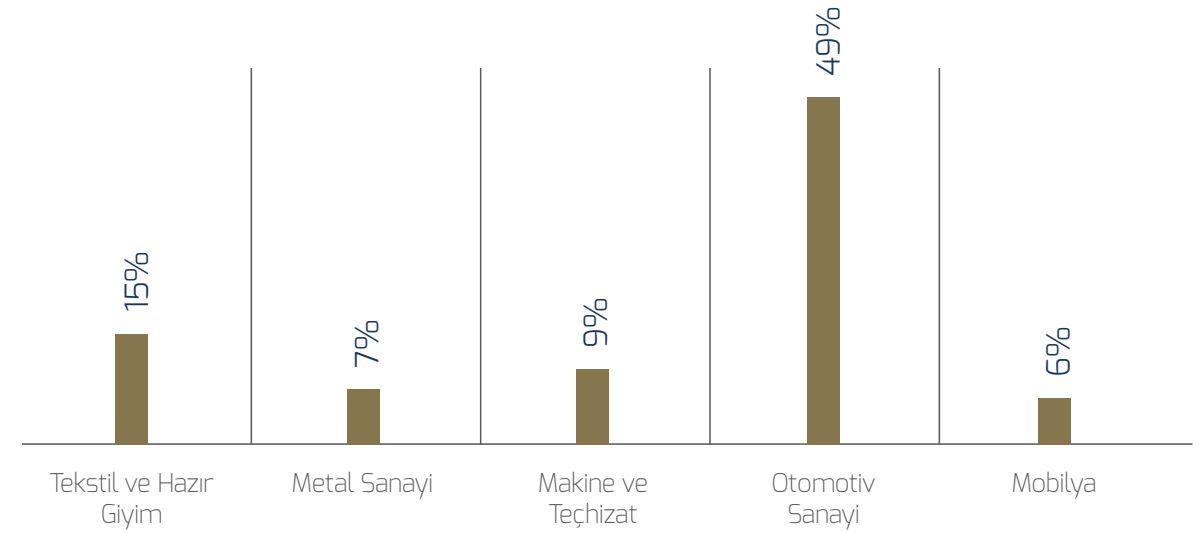

Otomotiv Sanayi, Gıda, Tarım ve Hayvancılık, Tekstil, Makine ve Teçhizat, ve Perakende Ticaret Bursa ekonomisinde öne çıkan sektörlerdir. Sektörler BTSO 250 cirosunda (80,3%), ihracat satışlarında (75,9%), katma değerinde (79,7%) ve vergi öncesi net karında (80,1%) paya sahiptir.

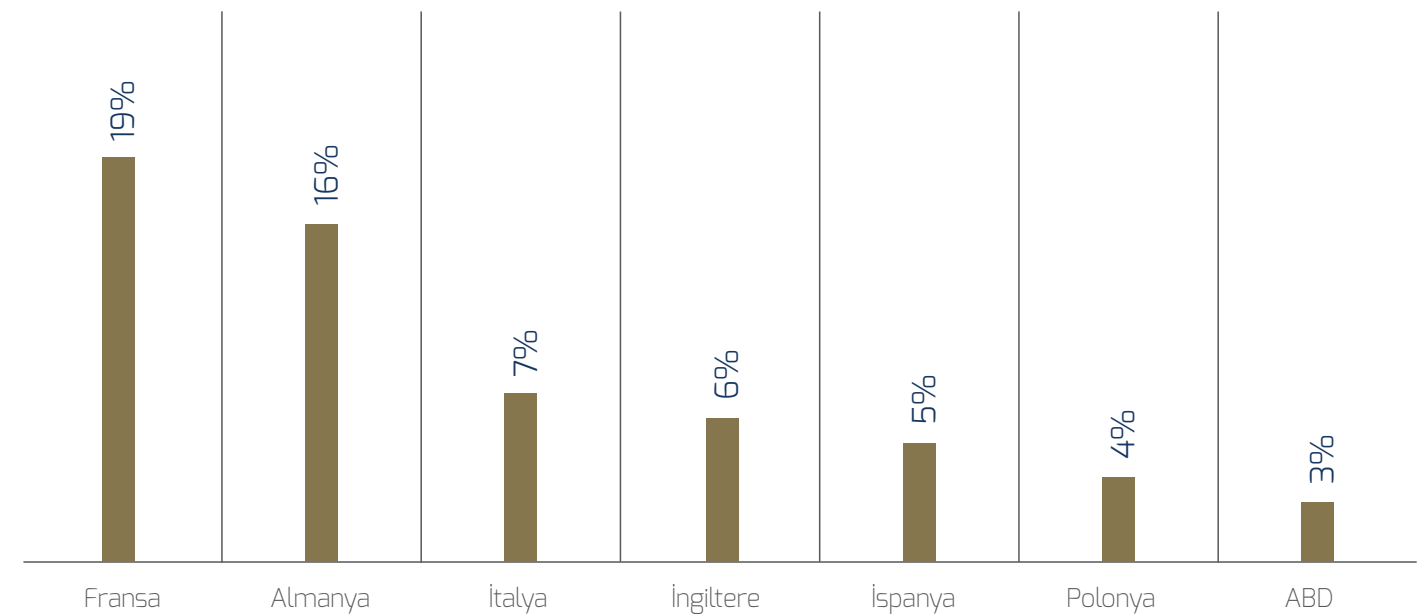
Otomotiv Sanayi Bursa ihracatında 49% pay ile önemli bir yer tutmaktadır. Tekstil ve Hazır Giyim (15%) ve Makine ve Teçhizat (9%) paya sahiptir. Diğer yandan ihracat yapılan başlıca ülkeler Almanya (19%), İtalya (16%), Fransa (7%) ve İspanya (6%)'dir.

Bursa İhracatının Ürün Gruplarına Göre Dağılımı

Bursa İhracatının Ülkerele Göre Dağılımı

Rasyolar	2015						2016					2017						
	Özkaynak/Net Aktifler	Net Aktif Devir Hızı	Özkaynak Devir Hızı	Net Aktif Karlılığı (ROE)	Özkaynak Karlılık (ROE)	Satış Karlılığı	Özkaynak/Net Aktifler	Net Aktif Devir Hızı	Özkaynak Devir Hızı	Net Aktif Karlılığı (ROE)	Özkaynak Karlılık (ROE)	Satış Karlılığı	Özkaynak/Net Aktifler	Net Aktif Devir Hızı	Özkaynak Devir Hızı	Net Aktif Karlılığı (ROE)	Özkaynak Karlılık (ROE)	Satış Karlılığı
Sektörler																		
Ağaç Orman Ürünleri ve Mobilya	41%	1,3x	3,3x	6,1%	14,8%	4,5%	-	-	2,9x		15%	5,2%	45,7%	-	-	-	-	-
Çevre	62,8%	4,6x	7,3x	2,4%	3,9%	0,5%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çimento Toprak Ürünleri ve Madencilik	6,2%	0,8x	1,3x	8,1%	12,2%	9,8%	70,3%	0,9x	1,3x	10,1%	14,4%	11,4	-	-	-	-	-	-
Ekonomik İlişkiler ve Finans	97,7%	627,1x	642,1x	4,7%	4,8%	0%	97,4%	-	-	4,2%	4,3%	-	-	-	-	-	-	-
Elektrik-Elektronik	17,1%	1,5x	9,1x	3,4%	19,9%	2,2%	13,9%	0,9x	6,6x	1%	7,4%	1,1%	23,2%	1,5x	6,3x	3%	11%	2%
Enerji	23,9%	-	-	-	-	-	-	-	-	3%	-	-	29,8%	0,8x	2,6x	2%	5%	2%
Gıda Tarım ve Hayvancılık	40,3%	1,2x	2,9x	5,2%	12,8%	4,4%	37,1%	1,2x	3,1x	3,8%	10,3%	3,3%	37%	1,4x	3,7x	7%	18%	5%
Tekstil ve Hazır Giyim	45%	0,8x	1,9x	8,8%	19,5%	10,3%		0,7x	1,9x	4,4%	11,5%	6%	40,5%	0,8x	1,9x	6%	15%	8%
Hizmet, Eğitim ve Danışmanlık	61,3%	1,6x	2,6x	-	-	-	62,5%	1,3x	2,1x	7,2%	11,6%	5,5%	55,4%	2,3x	ss	5%	10%	2%
İnşaat	-	-	-	-	-	-	27,6%	0,5x	2x	7,4%	27%	13,8%	26,1%	-	-	4%	17%	-
Kimya	-	-	-	-	16%	-	-	2x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lojistik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39%	-	-	10%	27%	-
Makine ve Teçhizat	25,3%	-	-	1,7%	6,7%	-	30,2%	1x	3,4x	2,3%	7,6%	2,2%	36%	1,2x	3,3x	5%	14%	4%
Metal	35,9%	1,3x	3,6x	5,5%	15,4%	4,2%	34,5%	-	-	8,6%	24,9%	-	31,7%	-	-	9%	29%	-
Otomotiv Ana Sanayi	24,6%	-	-	7,4%	30%	-	-	-	-	-	-	-	24,7%	2,2x	8,9x	8%	34%	4%
Otomotiv Yan Sanayi	41,2%	1,5x	3,7x	12,4%	30,1%	8,2%	41,5%	1,6x	3,7x	10,4%	25%	6,7%	43,4%	1,6x	3,6x	13%	29%	8%
Perakende Ticareti	23,6%	1,5x	6,3x	1,7%	7%	1,1%	17,1%	1,4x	8,1x	1,5%	8,6%	1,1%	17,3%	1,7x	10x	2%	11%	1%
Plastik	22,4%	1,2x	5,3x	3,0%	13,6%	2,6%	22,5%	-	-	1,8%	8%	-	19,3%	-	-	2%	12%	-
Sağlık	20,3%	2,8x	13,7x	2,7%	13,4%	1%	19,8%	2,9x	14,8x	4,4%	22,2%	1,5%	20,1%	2,8x	14,2x	4%	22%	2%
Turizm	-	-	-	-	-	-	86,6%	0,3x	0,4x	4,4%	5,1%	14,2%	75,5%	1,9x	2,5x	23%	30%	12%
TOPLAM	33,8%	1,3x	3,9x	6,4%	19,1%	4,8%	31,3%	1,3x	4,2x	5,4%	17,2%	4,1%	32,7%	1,4x	4,4x	6,9%	21,1%	4,8%

2016 yılında %17.2 olan öz kaynak verimliliği 2017 yılında 390 baz puan (bps) artarak %21.1'e ulaşmıştır. Özkaynak karlılığı öne çıkan sektörler Otomotiv Ana Sanayi (34%), Hazır Giyim (48%), Turizm (30%), Otomotiv Yan Sanayi (29%) ve Metal Sanayi (29%)'dir.

BTSO 250 firmalarının satış karlılığı 4,8%'dir ve 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'na (7,2%) göre düşük kalmaktadır. Turizm (11,9%), Otomotiv Yan Sanayi (8,1%) ve Tekstil ve Hazır Giyim (7,7%) satış karlılığı daha yüksek olan sektörlerdir.

Özkaynakların aktifler içindeki payı 2017 yılında 140 bps artmıştır ve %32,7 olmuştur. (2016: %31,3) Ancak firmaların öz kaynak oranı ortalamasının 400-500 bps altındadır.

Sonuç:

BTSO 250 firmaları 2017 yılında satışlarını 34% ve aktiflerini 23% oranında arttırmıştır. Firmaların toplam satışları 116,7 milyar TL ve net aktifleri 81 milyar TL olmuştur.

Yüksek büyümenin yanısıra 2017 yılında firmaların karlılıkları da yükselmiştir ancak (4,8%) satış karlılığı ile 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun (7,2%) olan satış karlılığının gerisinde kalmıştır.

Firmaların fonlama yapısı içinde özkaynak payı % 32,7 düşük kalmakta daha fazla yabancı kaynak kullanılmaktadır. Bankaların kredi politikalarında sıkılaştırma ve artan kredi faizleri firmalar için önemli risktir. Bu sebeple BTSO 250 firmalarının sermayelerini güçlendirmesi gerekmektedir.

Bursa

İlk 250
Büyük Firma
Araştırması